

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૬૬૧૧/૨૦૧૧

સાથે

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૬૬૫૨/૨૦૧૨

સાથે

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૬૬૬૬/૨૦૧૨

સાથે

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૫૯૫૬/૨૦૧૨

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી.એલ. સોની

=====

૧ શું લોકલ અખબારના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવા માટે મંજૂરી આપી શકાય?

૨ રિપોર્ટરને સંદર્ભિત કરવો કે નહીં?

૩ શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?

૪ શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સામેલ છે?

૫ શું તેને દીવાની ન્યાયાધીશને પરિપત્રિત કરવો જોઈએ?

=====

ઓએનજીસી નિવૃત્ત કર્મચારી કલ્યાણ સંઘ દ્વારા અને ૮૮ ..... અરજદારો

વિરુદ્ધ

ઓએનજીસી લિ. દ્વારા ચેરમેન અને મેનેજિંગ ડિરેક્ટર તથા ૮.... સામાવાળાઓ

=====

ઉપસ્થિતી:

સંબંધિત અરજીઓમાં અરજદારો તરફે વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી કે.એમ. પટેલ, સાથે

વકીલ શ્રી કૃષ્ણા જી. પિલાઈ, વકીલ શ્રી મુકુલ સિંહ

સામાવાળા(ઓ) નં.૩ તરફે વકીલ શ્રી રજની એચ. મહેતા

સામાવાળા(ઓ) નં.૧-૪ તરફે રુલ બજેલ છે.

=====

ન્યાયપીઠ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી.એલ. સોની

તારીખ: ૨૯/૦૪/૨૦૧૪

## સીએવી ચુકાદો

૧. ઓએનજીસી નિવૃત્ત કર્મચારીઓની સંસ્થા દ્વારા તેના સભ્યો – નિવૃત્ત કર્મચારીઓ સાથે દાખલ કરવામાં આવેલી વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૬૬૧૧/૨૦૧૧ અને વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૫૯૫૬/૨૦૧૨માં પરિચ્છેદ ૮(એ) થી (સી) માં કરવામાં આવેલી નીચે મુજબની સામાન્ય દાદ માટે.

“૮.(એ) તારીખ ૩.૨.૧૯૯૮ના સમજૂતીપત્રને તથા અનુબંધક એ ખાતેના વિવાદિત પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૪૦ને ગેરકાયદેસર, મનસ્વી, ભેદભાવપૂર્ણ તથા તેની યોજના અને નિયમોના ઉલ્લંઘનરૂપ જાહેર કરવામાં આવે અને તે જ રદ કરવામાં આવે.

(બી) તા. ૯.૪.૨૦૦૭ના સમજૂતીપત્રને તે હદ સુધી ગેરકાયદેસર, ભેદભાવપૂર્ણ અને અસંવિધાનિક જાહેર કરવામાં આવે કે જેમાં તે ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ પહેલાં અને ત્યારબાદ નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓ વચ્ચે ભેદ કરે છે, અને તે હદ સુધી પરિશિષ્ટ “સી” ખાતેનો પરિપત્ર પી.આર.બી.એસ.-૬૪ રદ કરવામાં આવે.

(સી) સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ ને, અરજદારોના પેન્શન દાવાનો નિકાલ પોસ્ટ રિટાયરમેન્ટ યોજના ૧૯૯૦ ની જોગવાઈઓ અનુસાર તેમની વયનિવૃત્તિ/સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિની તારીખથી, બાકી રકમ અને વ્યાજની ચુકવણી સહિતના તમામ અનુસંગિક લાભો સાથે કરવા માટે, મેન્ડેમસના

સ્વરૂપની રિટ અથવા મેન્ડેમસ રિટ અથવા દિશાનિર્દેશ જારી કરવા.”

૨. વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૨૦૧૨ ની ૬૬૫૨ થી ૨૦૧૨ ની ૬૬૬૬ એક પાનાની અરજીઓ છે, જે વ્યક્તિગત નિવૃત્ત કર્મચારીઓ દ્વારા વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૨૦૧૨ ની ૫૯૫૬ ના પરિષેદ ૮ માં કરવામાં આવેલી પ્રાર્થનાઓ મંજૂર કરવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે.

૩. અરજીઓના આ જૂથમાં સમાન પ્રશ્નો ઉઠાવવામાં આવ્યા હોવાથી, તેમનો આ સંયુક્ત ચુકાદા દ્વારા નિર્ણય કરવામાં આવે છે.

૪. ઓઈલ એન્ડ નેચરલ ગેસ કમિશન (સંક્ષેપમાં “ઓએનજીસી”) એ ઓએનજીસીના અધિકારીઓને નિવૃત્તિ પછીના લાભો આપવા માટે “ઓએનજીસી સેલ્ફ-કન્ટ્રિબ્યૂટરી પોસ્ટ રિટાયરમેન્ટ એન્ડ ડેથ ઇન સર્વિસ બેનિફિટ્સ સ્કીમ, ૧૯૯૧” શીર્ષકવાળી યોજના અમલમાં મૂકી હતી. ઉક્ત યોજનાની નકલ વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૨૦૧૧ ની ૬૬૧૧ સાથે પરિશિષ્ટ-કે તરીકે મૂકવામાં આવેલી જોવા મળે છે. તે સ્વ-વિત્તપોષિત યોજના છે. તેની પાત્રતા કલમ ૧(બી) મુજબ, મૃત્યુ/કાયમી સંપૂર્ણ અશક્તતા સિવાયની સ્થિતિમાં, યોજનાના સભ્યે ઓએનજીસીમાં સતત ઓછામાં ઓછા દસ વર્ષ સેવા બજાવી હોવી જોઈએ અને યોજનાની કલમ-૨ મુજબ ફાળો આપેલો હોવો જોઈએ. કલમ ૧(સી) (૧) સભ્યપદ બાબતે જોગવાઈ કરે છે કે યોજનાની અમલતારીખે અથવા ત્યારબાદ કમિશનની સેવામાં રહેલા ઓ.એન.જી.સી.ના

બધા નિયમિત એકિઝક્યુટિવ્સ, આ શરતને આધિન રહીને કે ૧.૪.૧૯૯૦ થી ૧.૪.૧૯૯૧ વચ્ચે નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીને યોજનામાંથી બહાર રાખવામાં આવશે, યોજનાના સભ્ય બનવા પાત્ર રહેશે. કલમ ૧(સી)(૨) મુજબ, યોજનાની અમલતારીખ એટલે કે ૧.૪.૧૯૯૦ ના રોજ નિયમિત સેવામાં રહેલા વર્તમાન એકિઝક્યુટિવ્સ માટે યોજના વૈકલ્પિક રહેશે. છતાં, યોજનાની અમલતારીખે અથવા ત્યારબાદ કમિશનમાં નવા પ્રવેશકર્તા તરીકે નિયમિત સેવામાં જોડાતા એકિઝક્યુટિવ્સ માટે તે ફરજિયાત છે. કલમ-૨માં સભ્યો દ્વારા આપવાના ફાળાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે, જે તેમનાં પગારના આધારે અને ઉક્ત કલમમાં નિર્ધારિત વિવિધ વયસમૂહ મુજબના દર અનુસાર ગણવામાં આવશે. કલમ ૨.૨ મુજબ, યોજનાની અમલતારીખથી દસ વર્ષની અંદર વયનિવૃત્ત થતા કર્મચારીઓને ઓછામાં ઓછા ૧૦ વર્ષ માટે ફાળો આપવો ફરજિયાત રહેશે. કલમ ૨.૩ મુજબ, ઉપરોક્ત ફાળાથી ઉપરાંત, સમયાંતરે એકઝ્યુરીઝ/ટ્રસ્ટીઓ દ્વારા નક્કી કરાયેલા યોજનાના ભંડોળ સંબંધિત આવશ્યકતાઓ પૂર્ણ કરવા માટે સભ્ય કર્મચારી દ્વારા વધારાનો રોકડ ફાળો આપવામાં આવશે. કલમ ૩ ગણતરીપાત્ર સેવા માટે જોગવાઈ કરે છે. કલમ ૩.એ મુજબ, પેન્શન માટેની પાત્રતા નક્કી કરવા માટે માત્ર ઓએનજીસીમાં બજાવેલી સેવાની ગણતરી કરવામાં આવશે. કલમ ૪(સી) (૧) ઓએનજીસીમાં જોડાયા બાદ દસ વર્ષની અંદર સેવા છોડનાર સભ્ય કર્મચારીને વ્યાજ સાથે રોકડ ફાળો પરત આપવાની જોગવાઈ કરે છે. કલમ ૪(સી)(૨) મુજબ, ૧૦ વર્ષ કે તેથી

વધુ સમય સુધી રોકડ ફાળો આપ્યા પછી સેવા છોડનાર સભ્યોને, તેમના વિકલ્પે, તેમની ગણતરીપાત્ર સેવા અને સંસ્થા છોડતી વખતેના પગારના આધારે, તેમની કલ્પિત વયનિવૃત્તિની ઉંમરથી મુલતવી પેન્શન મેળવવાનો હક રહેશે. કલમ ૪ સભ્યને આપવામાં આવનાર લાભોની ગણતરી માટે જોગવાઈ કરે છે. કલમ ૪(ડી) મુજબ, યોજનાના લાભો કલમ ૪(સી) અનુસાર વયનિવૃત્તિ સમયે અથવા સંસ્થા છોડતી વખતે એલ.આઈ.સી. પાસેથી વાર્ષિકી ખરીદી દ્વારા ચૂકવવામાં આવશે. તેમાં વધુમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે એવો લાભ ૧૫ વર્ષ સુધીની ગેરંટીયુક્ત ચુકવણી સાથે આજીવન પેન્શન માટેની એલ.આઈ.સી. વાર્ષિકીના આધારે ગણવામાં આવશે. સભ્યોને એલ.આઈ.સી. પાસે ઉપલબ્ધ વિવિધ પ્રકારની વાર્ષિકીઓમાંથી પસંદગી કરવાનો વિકલ્પ પણ આપવામાં આવ્યો છે. કલમ ૪(ઈ) મુજબ, સભ્યોને ૧૫ વર્ષ સુધીની ગેરંટીયુક્ત ચુકવણી સાથે આજીવન પેન્શન માટેની એલ.આઈ.સી. વાર્ષિકી અનુસાર પેન્શનરી લાભોના એક તૃતીયાંશ ભાગનું સમપરિવર્તન કરવાનો વિકલ્પ રહેશે. કલમ ૫ યોજના સંચાલન અંગે જોગવાઈ કરે છે, જે મુજબ યોજના ટ્રસ્ટીઓ ધરાવતા ટ્રસ્ટ દ્વારા ચલાવવામાં આવશે, જેમાં ઓએનજીસીના અધ્યક્ષ દ્વારા નિયુક્ત થનાર ટ્રસ્ટીઓ તથા એસોસિયેશન ઓફ સાયન્ટિફિક એન્ડ ટેકનિકલ ઓફિસર્સ ઓફ ઓએનજીસી (સંક્ષેપમાં “એએસટીઓ”) ની સેન્ટ્રલ વર્કિંગ કમિટી (સંક્ષેપમાં “સીડબ્લ્યુસી”) દ્વારા બોર્ડ પર નિયુક્ત કરાતા પ્રતિનિધિઓનો સમાવેશ થશે. તેમાં વધુમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે ટ્રસ્ટ આવકવેરા નિયમો, ૧૯૬૧ ના

નિયમ ૬૭(૨) ના માળખા મુજબ ભંડોળ માટે રોકાણ યોજના બનાવશે અને યોજનાના હિતગ્રાહીઓ માટે એલ.આઈ.સી. પાસેથી વાર્ષિકી ખરીદશે. કલમ ૬ મુજબ, યોજના સભ્ય કર્મચારીઓના સ્વૈચ્છિક ફાળાના આધારે છે. તેમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે આ યોજના તરફ ઓએનજીસી દ્વારા પ્રતિ વર્ષ રૂપિયા ૧૦૦.૦૦ ના ફાળા સિવાય કોઈ ફાળો આપવામાં આવશે નહીં અને આ યોજનાના કારણે અન્ય કોઈ નાણાકીય જવાબદારી ઓએનજીસી અથવા ભારત સરકાર પર આવનાર નહીં બને. કલમ ૭ મુજબ, ટ્રસ્ટીઓ દર વર્ષે અથવા ટ્રસ્ટીઓ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે તેવા અન્ય અંતરાલે ઉપલબ્ધ ભંડોળની સમીક્ષા કરી શકશે, જેથી યોજનાના અંતર્ગત કર્મચારીઓના મહત્તમ હક અને/અથવા ફાળાના દરમાં કોઈ સુધારો જરૂરી છે કે કેમ તે નક્કી કરી શકાય.

૫. એવું જણાય છે કે ઉપરોક્ત યોજનાને કેન્દ્ર સરકારે મંજૂરી આપ્યા પછી, ઓ.એન.જી.સી.ના અધિકારીઓ અને ઓ.એન.જી.સી. વચ્ચે ઉપરોક્ત યોજના ચલાવવા માટે એક ટ્રસ્ટની રચના કરવા બાબતે સંમતિ થઈ હતી અને તેથી ટ્રસ્ટીઓ તથા ઓ.એન.જી.સી. વચ્ચે તા. ૨૩મી ઓક્ટોબર, ૧૯૯૧નો ટ્રસ્ટ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો. ટ્રસ્ટ દસ્તાવેજમાં ટ્રસ્ટીઓના મંડળની રચના, નાણાંના સંચાલન, યોજનાના પાત્ર સભ્યોને યોજના હેઠળ નિવૃત્તોત્તર લાભો પ્રદાન કરવા તથા યોજના અમલમાં મૂકવા માટેના નિયમો બનાવવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. ટ્રસ્ટ દસ્તાવેજની નકલ તથા યોજનાને

સંચાલિત કરતા નિયમોની નકલ, વિશેષ દિવાની અરજી નં. ૩૨૬૨ સને ૧૯૯૯માં દાખલ કરાયેલા જવાબરૂપ સોગંદનામા સાથે અનુબંધિત મળતી આવે છે.

૬. ત્યારબાદ, તારીખ ૧૮મી જૂન, ૧૯૯૮ના પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૪૦ દ્વારા યોજનામાં સુધારા અને ફેરફારો કરવામાં આવ્યા હતા. આ પરિપત્રની નકલ વિશેષ દિવાની અરજી નં. ૬૬૧૧ ઓફ ૨૦૧૧ સાથે અનુબંધ-એ તરીકે મુકવામાં આવેલી જોવા મળે છે. આ પરિપત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ઓગસ્ટ, ૧૯૯૬માં, એમ.આર.બી.સી., મુંબઈના કેટલાક સભ્ય-અધિકારીઓ દ્વારા યોજનાની આર્થિક વ્યવહારક્ષમતા પડકારતા, ઓ.એન.જી.સી. તથા અન્ય વિરુદ્ધ, માનનીય બોમ્બે વડી અદાલત સમક્ષ રિટ અરજી નં. ૧૭૧૮ ઓફ ૧૯૯૬ દાખલ કરવામાં આવી હતી, અને માનનીય બોમ્બે વડી અદાલતના નિર્દેશોના પાલનરૂપે, સંબંધિત પક્ષકારો વચ્ચે વાટાઘાટો યોજાઈ હતી તથા એક્ઝ્યુરીઝની સલાહ-મશવરા સાથે યોજનાની સમીક્ષા હાથ ધરવામાં આવી હતી. તેના પરિણામે, સંબંધિત પક્ષકારો દ્વારા ૦૩.૦૨.૧૯૯૮ના રોજ સમજૂતીપત્ર (“એમ.ઓ.યુ.” સંક્ષેપમાં) પર હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હતા અને અંતે, એમ.ઓ.યુ.ના આધારે, ૨૯.૪.૧૯૯૮ના રોજ માનનીય બોમ્બે વડી અદાલત દ્વારા મામલો પરત ખેંચાયેલ તરીકે નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો.

૭. ૧૮મી જૂન, ૧૯૯૮ના રોજના પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ.-૪૦ દ્વારા ૧૯૯૧ની યોજનામાં લાવવામાં આવેલા સુધારા/ફેરફારો મુખ્યત્વે વેતનની વ્યાખ્યામાં ફેરફાર, ફાળાની દરો, સભ્યપદ વગેરે સંબંધિત છે. આ પરિપત્ર વિશેષ દિવાની અરજી નં. ૮૨૯૭/૯૯ તથા સંબંધિત બાબતોમાં પડકારનો વિષય બન્યો હતો. જોકે, આ અદાલતે ઉક્ત પરિપત્ર સામેનો પડકાર સ્વીકાર્યો નથી અને ઉપરોક્ત તમામ અરજીઓ આ દિશાનિર્દેશ સાથે નામંજૂર કરી હતી કે યોજનામાં કરાયેલ સુધારો તે નિવૃત્ત કર્મચારીઓ પર લાગુ પડશે નહીં, જેઓ માટે ટ્રસ્ટે ૧૮મી જૂન, ૧૯૯૮ પહેલાં એન્યુઇટી ખરીદી હતી અને નિવૃત્તિ પછીના લાભો મુક્ત કર્યા હતા, અને તેઓ ૧૯૯૧ની યોજના હેઠળ જ શાસિત રહેતા રહેશે.

૮. એવું જણાય છે કે ઉપરોક્ત ૧૯૯૮ના પરિપત્ર બાદ એ.એસ.ટી.ઓ. અને ઓ.એન.જી.સી. વચ્ચે તારીખ ૯.૪.૨૦૦૭નું એક એમ.ઓ.યુ. થયેલું હતું, જે વિશેષ દિવાની અરજી નં. ૬૬૧૧/૨૦૧૧ સાથે અનુબંધક-સી તરીકે જોડાયેલ છે, જેના અનુસંધાને ઓ.એન.જી.સી.એ ભૂતકાળના વિતરણયોગ્ય નફાના બાકી રહેલા ભાગમાંથી અમુક રકમ જમા કરાવવા તથા દર વર્ષે વાર્ષિક પ્રોત્સાહકની રકમ ફંડોમાં ચૂકવ્યા પછી, સમયાંતરે ફંડની જવાબદારીની આવશ્યકતા મુજબ, વિતરણયોગ્ય નફાના ૪૦% કરતાં

વધુ નહીં તેવી રકમ જમા કરાવવા સંમતિ આપી હતી. એ બાબત પર પણ સહમતિ થઈ હતી કે નિવૃત્તિ વય પૂર્ણ થવી વગેરે કારણસર ઓ.એન.જી.સી.માંથી વિમોચનની તારીખને આધારે પેન્શનરી લાભોની ગણતરી નીચે મુજબ કરવામાં આવશે:

(૧) ઓ.એન.જી.સી.માંથી ૩૧.૩.૨૦૦૭ સુધી વિમોચિત થયેલા કર્મચારીઓ માટે પેન્શનરી લાભોની ગણતરી નિર્ધારિત નિધિભંડોળ હેઠળ કરવામાં આવશે.

(૨) ઓએનજીસીમાંથી ૧.૪.૨૦૦૭ના રોજ અથવા તે પછીથી સેવા પરથી અલગ થતા કર્મચારીઓ માટે, સંમત સૂત્ર અનુસાર નિર્ધારિત પેન્શન યોજનાની હેઠળ પેન્શનના લાભોની ગણતરી કરવામાં આવશે.

૯. આવી સમજણના આધારે, પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ.-૬૪ તારીખ ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ દ્વારા સુધારિત યોજના રજૂ કરવામાં આવી અને અમલમાં મૂકવામાં આવી.

૧૦. અરજદારો દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલો કેસ એવો છે કે, અન્ય નિવૃત્ત કર્મચારીઓએ તા. ૧૮મી જૂન, ૧૯૯૮ના પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ.-૪૦ને પડકાર્યો હતો અને તે અરજીઓ બાકી હતી, તેથી અરજદારોએ અગાઉ અરજીઓ દાખલ કરી ન હતી. તેમ છતાં, તે અરજીઓમાં રહેલા અરજદારો સફળ થાય તો

સામાવાળાઓ માત્ર તે અરજદારો સુધી જ ચુકાદાનો અમલ કરવાની પોતાની ભૂમિકાને વળગી રહે તેવી અરજદારોને આશંકા હતી; તેથી અતિસાવચેતીના ઉપાયરૂપે અરજદારોએ હાલની અરજીઓ દાખલ કરી છે. અરજદારોએ એવો ઉદ્દેશ કર્યો છે કે પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ.-૪૦ દ્વારા તેમના પ્રાપ્ય હકો હરણ કરવામાં આવ્યા છે એટલું જ નહીં, પરંતુ તા. ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ના વધુ એક પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ.-૬૪ દ્વારા તા. ૧૬.૧૧.૧૯૯૫થી ૧.૪.૨૦૦૭ વચ્ચે નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓ સામે ભેદભાવ રાખવામાં આવ્યો છે અને ઓ.એન.જી.સી. અને એ.એસ.ટી.ઓ. વચ્ચે થયેલા કરારના પરિણામે ઓ.એન.જી.સી. દ્વારા ફાળવાયેલ વિશાળ ભંડોળના લાભોમાંથી તેમને બાકાત રાખવામાં આવ્યા છે. અરજદારોનો કેસ એવો છે કે પરિપત્ર નં. ૬૪ હેઠળની સુધારેલી અને પુનઃસંશોધિત યોજનામાં ઓ.એન.જી.સી.એ ભંડોળ અંગેની જવાબદારી સ્વીકારી છે અને સમયાંતરે પી.આર.બી.એસ. ટ્રસ્ટમાં ફાળો આપવાનો સ્વીકાર કર્યો છે. તેમ છતાં, અરજદારોને આવા પુનઃએકત્રીકૃત ભંડોળના લાભમાંથી બાકાત રાખવામાં આવ્યા, કારણ કે આપું ભંડોળ ઓ.એન.જી.સી.માંથી અતિનિવૃત્તિની તારીખના આધારે વહેંચવામાં આવ્યું હતું, અર્થાત્ તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ સુધી ઓ.એન.જી.સી.થી વિમુક્ત થયેલા કર્મચારીઓને અગાઉની યોજના મુજબ નિર્ધારિત ભંડોળ હેઠળ પેન્શનરી લાભો આપવામાં આવશે અને તા. ૧.૪.૨૦૦૭ના રોજ અથવા ત્યારબાદ ઓ.એન.જી.સી.થી વિમુક્ત થયેલા કર્મચારીઓને પરિપત્ર નં.

પી.આર.બી.એસ.-૬૪ મુજબ નિર્ધારિત પેન્શન યોજના હેઠળ પેન્શન લાભોની ગણતરી કરવામાં આવશે. આ રીતે, આવી યોજનાએ એક જ સમૂહના નિવૃત્ત કર્મચારીઓમાં નિવૃત્તિની તારીખના આધાર પર યોજનાના લાભાર્થીઓને બે વર્ગોમાં વિભાજિત કરી દીધા છે. વધુમાં એવો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે અગાઉ ઓ.એન.જી.સી. તરફથી કોઈ ફાળો પ્રસ્તાવિત કે પક્ષકારો વચ્ચે સ્વીકારાયેલો ન હતો. પરંતુ ત્યારબાદ તા. ૯.૪.૨૦૦૭ના સમજુતીપત્રમાં ઓ.એન.જી.સી. તરફથી વિશાળ ફાળો પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવ્યો અને સ્વીકારવામાં આવ્યો, છતાં તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ પૂર્વે નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓને નિર્ધારિત ભંડોળ હેઠળના લાભો મેળવવા માટે છોડવામાં આવ્યા છે, જ્યારે તા. ૧.૪.૨૦૦૭ પછી નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓને નિર્ધારિત પેન્શન યોજના હેઠળ લાભ પ્રાપ્ત થશે. આવો ઘોર ભેદભાવ ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬ હેઠળ સંરક્ષિત અરજદારોના મૂળભૂત અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કરે છે.

૧૧. સામાવાળા નિગમ તરફથી દાખલ કરાયેલા જવાબરૂપ સોગંદનામા દ્વારા અરજીઓનો મુખ્યત્વે આ આધારે વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે કે તા. ૩૧.૧૨.૨૦૦૭નો પરિપત્ર ચાર વર્ષથી વધુ સમયગાળા બાદ પડકારવામાં આવ્યો છે અને અરજદારોએ લાભોથી વંચિત રાખવા માટે ઓએનજીસી અને એએસટીઓ વચ્ચે કોઈ મિલીભગત નથી. એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે એએસટીઓ-માન્ય સંઘ દ્વારા તા. ૯.૪.૨૦૦૭નો એમઓયુ હસ્તાક્ષરિત થયા

બાદ પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ.-૬૪ અસ્તિત્વમાં આવ્યો. એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં જ નિવૃત્ત થઈ ગયેલા કર્મચારીઓને નવી યોજનાનો લાભ પ્રાપ્ત કરવાનો હકદાર બનાવી શકાય તેમ નહોતો, કારણ કે સંઘ અને ઓએનજીસી વચ્ચે ઘણાં વાટાઘાટો અને વિચારવિમર્શ બાદ અમલની તારીખ ૧.૪.૨૦૦૭થી નિશ્ચિત કરવામાં આવી હતી. એ પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે અરજદારોએ પી.આર.બી.એસ. ટ્રસ્ટમાં હાલના કર્મચારીઓના યોગદાનમાંથી ઘણો વધુ લાભ મેળવ્યો છે અને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા તા. ૧૮.૯.૧૯૯૧ની સૂચના દ્વારા મંજૂર થયેલા મુજબ ૩૧.૩.૨૦૦૭ સુધી ઓએનજીસીનું યોગદાન માત્ર રૂપિયા ૧૦૦.૦૦ રહ્યું હોવાથી, ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા આવા કર્મચારીઓ માટે સુધારેલી પેન્શન યોજના ભૂતલક્ષી અસરથી લાગુ કરી શકાય તેમ નહોતી. એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે ૩૧.૩.૨૦૦૭ સુધી પી.આર.બી.સી. યોજના એન્યુઈટી આધારિત, સ્વ-અંશદાન આધારિત, નિવૃત્તિત્તર લાભ યોજના રહી છે અને અરજદારોએ ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં તેમની નિવૃત્તિ સમયે આવા લાભો પ્રાપ્ત કર્યા હતા. તેથી, પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ. ૬૪ મુજબ અરજદારો સુધારેલી યોજના હેઠળ કોઈપણ લાભનો દાવો કરી શકતા નથી.

૧૨. આ અદાલતે, પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા રજૂ કરાયેલ દલીલો પર વિચારણા કર્યા પછી, વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૮૨૯૭/૯૯ તથા સંલગ્ન બાબતોના અરજીઓના સમૂહમાં તા. ૧૮.૬.૧૯૯૮ ના પરિપત્ર નં.

પી.આર.બી.એસ./૪૦ સામેનો પડકાર સ્વીકાર્યો નહોતો અને વર્ષ ૧૯૯૦ (૧૯૯૧) ની પી.આર.બી.એસ. યોજનાના આધારે લાભો આપવા અંગેની પ્રાર્થના અલગ ચુકાદા દ્વારા નકારી હતી. અનુરૂપ રીતે, પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૪૦ સામે પડકાર અને વર્ષ ૧૯૯૧ ની પી.આર.બી.એસ. યોજના મુજબ લાભો આપવા અંગેની આ અરજીઓ ઉપરોક્ત ચુકાદાથી શાસિત ગણાશે.

૧૩. તેથી, અરજદારો તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી કૃષ્ણા જી. પિલાઈ સાથે હાજર વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી કે.એમ. પટેલ તથા સામાવાળા ઓ.એન.જી.સી. તરફથી હાજર વિદ્વાન વકીલ શ્રી રજની એચ. મહેતા ને તા. ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ ના પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ. ૬૪ સામે કરાયેલા પડકાર બાબતે સાંભળવામાં આવ્યા. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પટેલે રજૂ કર્યું કે અગાઉ પી.આર.બી.એસ. પરિપત્ર નં. ૪૦ દ્વારા વર્ષ ૧૯૯૧ ની યોજના હેઠળ પ્રાપ્ત થયેલા અધિકારો એ આધારે દૂર કરવામાં આવ્યા હતા કે વર્ષ ૧૯૯૧ ની યોજના આર્થિક રીતે વ્યવહારુ નહોતી. શ્રી પટેલે રજૂ કર્યું કે હવે ઓ.એન.જી.સી. એ યોજના હેઠળના લાભો માટેના ભંડોળમાં વિશાળ ફાળો મૂક્યો છે, છતાં અરજદારોને કોઈ ચુકિતપૂર્ણ આધાર કે તર્ક વિના પેન્શન લાભ મેળવવાના પ્રશ્ને ભેદભાવનો ભોગ બનાવવામાં આવ્યા છે. શ્રી પટેલે રજૂ કર્યું કે જેમ અન્ય કર્મચારીઓ, જેઓ તા. ૧.૪.૨૦૦૭ પછી નિવૃત્ત થશે, તેઓ ઓ.એન.જી.સી.ના કર્મચારીઓ હતા, તેમ અરજદારો પણ ઓ.એન.જી.સી.ના કર્મચારીઓ હતા અને

જો તા. ૧.૪.૨૦૦૭ પછી નિવૃત્ત થતા કર્મચારીઓના નિવૃત્તિ લાભો માટે ઓ.એન.જી.સી. કરોડો રૂપિયાનો ફાળો આપી શકે, તો તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ પૂર્વે નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓને આવા સમાન લાભો ન આપવાનો કોઈ કારણ નથી. શ્રી પટેલે રજૂ કર્યું કે વાસ્તવમાં નિવૃત્ત કર્મચારીઓને નિવૃત્તિ પછીના લાભો આપવા બાબતે નીતિમાં કોઈ ફેરફાર નથી, સિવાય એટલા કે હવે સંઘ અને ઓ.એન.જી.સી. વચ્ચે થયેલ સહમતિના સૂત્ર દ્વારા તા. ૧.૪.૨૦૦૭ પછી નિવૃત્ત થતા કર્મચારીઓ માટે ઓ.એન.જી.સી.ના ભંડોળનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે. શ્રી પટેલે રજૂ કર્યું કે નિર્ધારિત પેન્શન યોજનાનો લાભ આપવા હેતુસર તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ ની કટ-ઓફ તારીખ નક્કી કરવાની પાછળ કોઈ તર્ક નથી, સિવાય એટલા કે તે સંઘો અને ઓ.એન.જી.સી. વચ્ચે થયેલ કરાર પર આધારિત છે. શ્રી પટેલે રજૂ કર્યું કે આ કરાર સંઘ અને ઓ.એન.જી.સી. વચ્ચેની માત્ર સાજિશ અને સાંઠગાંઠ છે, જેનો હેતુ તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ પૂર્વે નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓને નિર્ધારિત પેન્શન યોજનાથી વંચિત રાખવાનો છે, જેના હેઠળ માત્ર તા. ૧.૪.૨૦૦૭ પછી નિવૃત્ત થતા કર્મચારીઓને ઓ.એન.જી.સી.ના ભંડોળમાંથી લાભ મળશે. શ્રી પટેલે રજૂ કર્યું કે પેન્શન મેળવવાનો અધિકાર ભારતના સંવિધાનની કલમ ૨૧ હેઠળ સ્થાપિત મૂળભૂત અધિકાર છે અને કારણ કે આવા લાભો આ અદાલત સમક્ષ જેઓની અરજીઓ લંબિત હતી એવા અન્ય કર્મચારીઓને ઉપલબ્ધ કરવાના છે, વિલંબ અરજદારોને આવા લાભો માગવામાં અવરોધરૂપ ન બનવો જોઈએ. શ્રી પટેલે રજૂ કર્યું કે ઓ.એન.જી.સી. એક

વૈધાનિક નિગમ હોવા સાથે કેન્દ્ર સરકારના સીધા નિયંત્રણ હેઠળ છે, તેથી તે એકસરખા વર્ગના નિવૃત્ત કર્મચારીઓને તેમની નિવૃત્તિની તારીખના આધારે બે વર્ગોમાં વહેંચીને યોજનાના લાભો અસમાન રીતે આપી શકતું નથી. શ્રી પટેલે રજૂ કર્યું કે જ્યારે ઓ.એન.જી.સી. એ તેના કર્મચારીઓને નિવૃત્તિ પછીના લાભો માટે વિશાળ રકમ ફાળવવાનો નિર્ણય કર્યો છે, ત્યારે ઓ.એન.જી.સી. દ્વારા કરાયેલા આવા વિશાળ ફાળાના લાભો તમામ કર્મચારીઓમાં સમાન રીતે વહેંચવામાં આવવા જોઈએ. તેથી શ્રી પટેલે તા. ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ ના પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૬૪ ને ભેદભાવપૂર્ણ અને અસંવિધાનિક જાહેર કરવા તથા સામાવાળાઓને તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓને પણ પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૬૪ ના લાભો સમાન રીતે વિસ્તૃત કરવા દિશાનિર્દેશ આપવા વિનંતી કરી.

૧૪. ઉપરોક્ત દલીલોનો પ્રતિવાદ કરતાં, સામાવાળાઓ તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી રાજની એચ. મહેતાએ રજૂઆત કરી કે ૩૧.૩.૨૦૦૭ સુધી નિવૃત્તિતર લાભો સ્વ-અંશદાયી યોજનાના આધારે ચૂકવવામાં આવતા હતા, જેમાં ઓ.એન.જી.સી.નું યોગદાન માત્ર રૂ.૧૦૦.૦૦ હતું. શ્રી મહેતાએ રજૂ કર્યું કે નિવૃત્ત કર્મચારીઓના લાભો માટે હાલના કર્મચારીઓના ભંડોળનો ઉપયોગ થવાને કારણે, ભંડોળમાં મોટો ખાધ ઊભો થયો હતો, તેથી ઓ.એન.જી.સી.એ સંઘો સાથે ભંડોળ પૂરું પાડવા બાબતે સંમતિ કરી હતી અને

તે સંમતિનો અમલ ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ના રોજ જારી કરાયેલા પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૬૪ દ્વારા ૧.૪.૨૦૦૭થી અમલમાં આવ્યો હતો અને તેથી, ઉક્ત પરિપત્ર હેઠળનો લાભ માત્ર ૧.૪.૨૦૦૭ પછી નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓને જ ઉપલબ્ધ થઈ શકતો હતો. શ્રી મહેતાએ રજૂ કર્યું કે ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓએ ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં તેમની અતિનિવૃત્તિ સમયે પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૬૪ પહેલાં અસ્તિત્વમાં રહેલી સ્વ-અંશદાયી યોજનાના આધારે નિવૃત્તિતર લાભો મેળવી લીધા હોવાથી, તેઓ ઓ.એન.જી.સી.ના કર્મચારી રહ્યા નહોતા અને અગાઉની યોજનાના લાભોના હેતુસર ટ્રસ્ટના ભંડોળ સાથે તેમનો સંબંધ પણ સમાપ્ત થઈ ગયો હતો. તેથી, નિવૃત્તિતર લાભોની યોજનામાં કરવામાં આવેલા કોઈપણ સુધારાનો લાભ મેળવવા માટે તેઓ હકદાર નથી. શ્રી મહેતાએ રજૂ કર્યું કે અરજીઓ વિલંબ અને ઉદાસીનતાથી પીડિત છે, કારણ કે આ અરજીઓ ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ તારીખના પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૬૪ જારી થયાની તારીખથી ચાર વર્ષથી વધુ સમય બાદ દાખલ કરવામાં આવી છે. શ્રી મહેતાએ રજૂ કર્યું કે એમ/એસ. મર્સર હ્યુમન રિસોર્સ કન્સલ્ટિંગના એક્ઝ્યુટીવોએ ભલામણ કરેલ પ્રમાણે ભંડોળમાં રહેલો મોટો ખાધ પૂરો કરવો આવશ્યક હતો, તેથી સંઘો સાથેની સમજણ-સંમતિ મુજબ ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ તારીખનો પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૬૪ અસ્તિત્વમાં આવ્યો. શ્રી મહેતાએ રજૂ કર્યું કે યોજના ટ્રસ્ટીઓ પાસે ઉપલબ્ધ ભંડોળનો ઉપયોગ કરીને ચલાવવાની હતી અને

અરજદારોને તેમની અતિનિવૃત્તિ સમયે તેમના યોગદાનની સરખામણીએ વધુ લાભો મળી ચૂક્યા હોવાથી, દ.જ.૨૦૦૭ના સમજુતીપત્ર અને પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૬૪ મુજબના લાભો માત્ર ૩૧.૩.૨૦૦૭ પછી નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓને જ ઉપલબ્ધ થઈ શકતા હતા અને તેથી, ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓ સામે ભેદભાવનો કોઈ પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી. શ્રી મહેતાએ રજૂ કર્યું કે જે કર્મચારીઓએ અસ્તિત્વમાં રહેલી યોજના હેઠળ અતિનિવૃત્તિ પ્રાપ્ત કરતાં લાભો મેળવી લીધા છે, તેઓ યોજનામાં અનુવર્તી સુધારા થવાના આધારે કોઈ ઊંચા લાભનો દાવો કરી શકતા નથી. શ્રી મહેતાએ રજૂ કર્યું કે જેમણે ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ લીધી છે, તેવા કર્મચારીઓ પણ યોજનામાં થયેલા સુધારાના આધારે કોઈ વધારાના લાભોની માંગ કરવા હકદાર નથી. આ રીતે, શ્રી મહેતાએ અરજીઓ ફગાવી દેવા વિનંતી કરી.

૧૫. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી એવું જણાય છે કે તા. ૧૬.૬.૧૯૯૮ના પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૪૦ દ્વારા ૧૯૯૧ની યોજનામાં સુધારો થયા પછી પણ, યોજનાની ટકાઉપણું અને આર્થિક વ્યવહાર્યતા અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરવામાં આવી હતી. તેથી, અનુબંધ-સી ખાતેના તા. દ.જ.૨૦૦૭ના એમ.ઓ.યુ.માં જણાવ્યા મુજબ, (સામૂહિક રીતે પાનું નં. ૩૯ પર), પી.આર.બી.એસ.ની આર્થિક મજબૂતાઈનો અભ્યાસ કરીને યોજનાની દીર્ઘકાલીન વ્યવહાર્યતા માટે આવશ્યક ફેરફારોની ભલામણ કરવા માટે

એકચુઅરીઝ એમ/એસ. મર્સર હ્યુમન રિસોર્સ કન્સલ્ટિંગની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. ઉક્ત એકચુઅરીઝે નિર્દિષ્ટ કર્યું હતું કે ભંડોળમાં મોટો ઘાટો હતો, જે પૂરો કરવો આવશ્યક હતો, અને યોજનાને ટકાવી રાખવા માટે કેટલીક ભલામણો કરી હતી. કરારની એક શરતમાં દર્શાવ્યા મુજબ, સુધારેલ યોજના અમલમાં મૂકાય તે મહિનાના પ્રથમ દિવસથી ઓ.એન.જી.સી.એ વાર્ષિક ૧૦% વૃદ્ધિ સાથે ૮૨% જેટલું યોગદાન વધારવા સંમતિ આપી હતી. ત્યારબાદ, વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૬૬૧૧/૨૦૧૧ સાથે અનુબંધ-સી ખાતેનો તા. ૩૧.૧૨.૨૦૦૭નો પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૬૪ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો. આ યોજના મુજબ, તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ સુધી ઓ.એન.જી.સી.માંથી અલગ થયેલા કર્મચારીઓ માટે પેન્શનના લાભોની ગણતરી તે સમયે અસ્તિત્વમાં રહેલા સૂત્ર મુજબ નિર્ધારિત કોષ હેઠળ કરવામાં આવશે. પરંતુ, તા. ૧.૪.૨૦૦૭ પછી ઓ.એન.જી.સી.માંથી અલગ થયેલા કર્મચારીઓ માટે પેન્શનના લાભોની ગણતરી ભિન્ન સૂત્રવાળી નિર્ધારિત પેન્શન યોજના હેઠળ કરવામાં આવશે. ઉપરોક્ત સુધારેલ યોજના હેઠળ, તા. ૧.૪.૨૦૦૭ના રોજ અથવા ત્યારબાદ ઓ.એન.જી.સી.માંથી અલગ થયેલા કર્મચારીઓને એન્યુઈટી ખરીદી કરીને લાભો ઉપલબ્ધ કરાવવાના હતા, પરંતુ તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ સુધી ઓ.એન.જી.સી.માંથી અલગ થયેલા કર્મચારીઓ માટે અપનાવવામાં આવેલા સૂત્રથી ભિન્ન એવા સૂત્ર મુજબ; જેના પરિણામે તેમને વધારેલા લાભો પ્રાપ્ત થવાના નહોતા. તેનો તર્કસંગત આધાર એવો જણાય છે કે તેઓએ સ્વ-ફાળો

આધારિત યોજના મુજબ લાભો પ્રાપ્ત કર્યા હતા અને એક્ઝ્યુઅરીઝની ભલામણ મુજબ, જો યોજનાને ટકાવી રાખવા માટે ભંડોળના મોટા ઘાટાને પૂરવા ઓ.એન.જી.સી. દ્વારા ભંડોળ ઉપલબ્ધ કરાવવાનું હોય, તો ભંડોળની ઉપલબ્ધતા થતાં યોજના નવી રીતિના સૂત્ર પર ચાલી શકે. તેથી, યોજનાને ટકાવી રાખવા માટે જો તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં નિવૃત્ત થઈ લાભો મેળવી ચૂકેલા કર્મચારીઓને સુધારેલ યોજના લાગુ ન કરવાનો નિર્ણય લેવાયો હોય, તો તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં વ્યવિવૃત્તિના કારણે ઓ.એન.જી.સી.માંથી અલગ થયેલા કર્મચારીઓ સાથે નિવૃત્તિતર લાભોના મુદ્દે ભેદભાવ કરવામાં આવ્યો છે એવું કહી શકાય નહીં. જવાબમાં દાખલ કરાયેલા સોગંદનામામાં દર્શાવાયું છે કે તમામ અરજદારો તા. ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં તેમની વ્યવિવૃત્તિ પામતા નિવૃત્તિતર લાભો મેળવી ચૂક્યા હતા અને હવે ચાર વર્ષ બાદ તા. ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ના પરિપત્ર નં. પી.આર.બી.એસ./૬૪ હેઠળની યોજનાને પડકારવું તેમને માટે ખુલ્લું નથી. સામાવાળાઓએ અપનાવેલો એવો વલણ કોઈપણ રીતે અયોગ્ય અથવા મનસ્વી ગણાવી શકાય તેમ નથી.

૧૬. ટી.એન. ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ વિરુદ્ધ આર. વીરાસામી અને અન્યના કેસમાં, (૧૯૯૯) ૩ એસ.સી.સી. ૪૧૪, તમિલનાડુ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ દ્વારા રજૂ કરાયેલી એવી પેન્શન યોજના, જેમાં કાયદા અનુસાર તેમને ઉપલબ્ધ નિવૃત્તિ લાભો પ્રાપ્ત કર્યા પછી ૧.૭.૧૯૮૬ પહેલાં નિવૃત્ત થયેલા કર્મચારીઓને લાભો નકારવામાં આવ્યા હતા, તેની તપાસ કરતાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે

પરિચ્છેદ ૧૩ અને ૧૫ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું અને અવલોકન કર્યું હતું:

૧૩. નિવૃત્ત કર્મચારીઓ (સામાવાળાઓ) તામિલનાડુ સરકારના વિદ્યુત વિભાગની સેવામાં હતા ત્યારે તેઓ પર પેન્શન યોજના લાગુ પડતી નહોતી, પરંતુ અંશદાન આધારિત ભવિષ્ય નિધિ યોજના લાગુ પડતી હતી. નિવૃત્તિની તારીખે અમલમાં રહેલા નિયમો મુજબ કર્મચારીઓએ (સામાવાળાઓએ) નિવૃત્તિ સંબંધિત તમામ લાભો પ્રાપ્ત કર્યા હતા. અપીલકર્તા-બોર્ડે, કુટુંબ યોજના, ૧૯૭૧ અને કર્મચારી જમા સંલગ્ન વીમા યોજના, ૧૯૭૬ના અમલમાંથી મુક્તિ આપતી વખતે, કેન્દ્રીય સરકારની સૂચના નં.-એસ- ૩૫૦૧૨/૨૧/૮૪-એસએસીઆઈવી (એસએસ ૧૧) તારીખ ૨૫-૬-૮૬ દ્વારા ૧-૭-૧૯૮૬ તારીખ નક્કી કરવામાં આવેલ હોવાથી, પેન્શન યોજના અમલમાં મુકવાની તારીખ તરીકે ૧-૭-૧૯૮૬ નક્કી કરી હતી. જો ૧-૭-૧૯૮૬ની તારીખ બદલવાની થાય, તો તેનાથી ૧૯૫૭થી ૧૯૮૬ સુધીના ભૂતકાળના કેસો ફરીથી ખોલવા અને પુનરીક્ષણ કરવાની તેમજ ભારત સરકાર પાસેથી પૂર્વલક્ષી મુક્તિ માંગવાની જેવી અનેક અન્ય જટિલતાઓ ઊભી થાય. અમારાં ધ્યાન પર આ બાબત પણ લાવવામાં આવી છે કે વડી અદાલતની વિભાગીય ખંડપીઠના આક્ષેપિત ચુકાદા અનુસાર પેન્શન યોજનાને પૂર્વલક્ષી અસર આપવામાં આવે તો, તેના કારણે અપીલકર્તા-બોર્ડ પર

અંદાજે રૂપિયા ૨૦૦ કરોડ જેટલો આર્થિક બોજો આવશે, જે બોર્ડની ક્ષમતાથી બહાર છે. xx ૧૫. અગાઉ નોંધ્યા મુજબ, આ અદાલતના નાકારાના કેસમાંના ચુકાદામાં (એ.આઈ.આર. ૧૯૮૩ એસસી ૧૩૦) (ઉપરોક્ત) નિર્ધારિત અનુપાતને સેવામાં લઈ શકાય નહીં એવી બાબત નોંધ્યા પછી પણ, વિદ્વાન ન્યાયાધીશોએ અપીલકર્તા-વિદ્યુત બોર્ડ તરફથી પેન્શન યોજના અમલમાં મૂકવામાં થયેલા કથિત વિલંબના આધારે ભૂલથી રાહત આપી હતી, જ્યારે તે નિશ્ચિતપણે અદાલત દ્વારા પેન્શન યોજનાને પૂર્વલક્ષી અસર આપવા માટેનો આધાર બની શકે નહીં. વધુમાં, અપીલકર્તા-બોર્ડે પેન્શન યોજના ૧-૭-૧૯૮૬થી અમલમાં મૂકવા માટે આર્થિક મર્યાદાઓ સહિત સુસ્થાપિત કારણો દર્શાવ્યા હતા, જે માન્ય આધાર છે. અમારો એવો મત છે કે નિવૃત્ત કર્મચારીઓ (સામાવાળાઓ), જેઓ ૧-૭-૧૯૮૬ પહેલાં સેવાથી નિવૃત્ત થયા હતા, અને જેઓ ઉદ્દેશિત તારીખે નોકરીમાં હતા, તેઓને સમાન રીતે ગણાવી શકાય નહીં, કારણ કે તેઓ એક જ વર્ગના નથી. કામદારો, જેઓ અંશદાન આધારિત ભવિષ્ય નિધિ યોજના હેઠળ ઉપલબ્ધ તમામ લાભો મેળવી લીધા પછી નિવૃત્ત થયા હતા, તેઓ તેમની નિવૃત્તિની તારીખથી અપીલકર્તા-બોર્ડના કર્મચારી રહેતા નથી. તેઓ એક અલગ વર્ગ રહે છે.

૧૭. સસાધર ચક્રવર્તી અને અન્ય, અરજદારો વિ. યુનિયન ઓફ

ઈન્ડિયા અને અન્ય, (૧૯૯૬) ૧૧ એસ.સી.સી. પાનું ૧ ના કેસમાં, ગેર-  
ફાળાકીય મંજૂર નિવૃત્તિભથ્થા નિધિમાં સુધારાના આધારે વર્તમાન પેન્શનધારકો  
દ્વારા પેન્શન યોજનાના લાભ બાબતના દાવાની તપાસ કરતાં માનનીય સર્વોચ્ચ  
અદાલતે પરિચ્છેદ ૬ થી ૧૨ અને ૧૮ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું અને અવલોકન  
કર્યું છે:

“૬. આવકવેરા નિયમો, ૧૯૬૨ નો ભાગ ૧૩, જેમાં નિયમ ૮૨ થી ૯૭  
આવરી લેવામાં આવ્યા છે અને જે મંજૂર થયેલ અતિનિવૃત્તિ ભંડોળો સાથે  
સંબંધિત છે, તે અનુસૂચિ ૪ ના ભાગ બી ની કલમ ૧૧ (સીસી) હેઠળ  
પ્રદાન કરાયેલ સત્તાઓનો, અન્ય બાબતો ઉપરાંત, ઉપયોગ કરીને  
ઘડવામાં આવ્યો છે. આવકવેરા નિયમો, ૧૯૬૨ ના નિયમ ૮૫ હેઠળ,  
મંજૂર થયેલ અતિનિવૃત્તિ ભંડોળમાં જમા કરાયેલ તમામ રકમો ભારતની  
ટપાલ કચેરી બચત બેંક ખાતામાં અથવા કોઈપણ અનુસૂચિત બેંકમાં ચલ  
ખાતામાં અથવા બચત ખાતામાં રોકાણ કરવી આવશ્યક છે, અથવા તે  
નિયમમાં ઉદ્દેખિત વાર્ષિકી ખરીદવા માટે અથવા વીમા યોજનાના આધારે  
ચુકવણીઓ કરવા માટે નિયમ ૮૯ મુજબ વાપરવી આવશ્યક છે. નિયમ  
૮૭ મુજબ, કોઈ વિશિષ્ટ કર્મચારી સંબંધે ભંડોળમાં નિયોક્તા દ્વારા  
કરવામાં આવતું સામાન્ય વાર્ષિક યોગદાન, તે કર્મચારી માટે તે વર્ષ  
દરમિયાન કોઈપણ ભવિષ્ય નિધિમાં (તે માન્ય હોય કે ન હોય) નિયોક્તા  
દ્વારા આપવામાં આવેલ યોગદાન, જો હોય તો, ઘટાડ્યા પછી, તેની દર

વર્ષની પગારની પરચીસ ટકાથી વધુ ન હોવું જોઈએ. નિયમ ૮૯ નીચે મુજબ જોગવાઈ કરે છે:—

નિયમ ૮૯.

"વીમો અથવા વાર્ષિક વેતન યોજનાની યોજના.

લાભાર્થીઓ માટે વાર્ષિક ભથ્થાં આપવાના હેતુસર, ટ્રસ્ટીઓએ—

(૧) જીવન વીમા નિગમ અધિનિયમ, ૧૯૫૬ (૧૯૫૬ નો ૩૧) હેઠળ સ્થાપિત જીવન વીમા નિગમ સાથે વીમાની યોજના કરવામાં પ્રવેશ કરવો, અથવા (૨) દરેક હિતભોગી સંબંધિત ફાળાઓ એકત્રિત કરવા અને દરેક કર્મચારીની નિવૃત્તિ અથવા મૃત્યુ સમયે, અથવા નિવૃત્તિ પહેલાં તે અશક્ત બન્યા હોય ત્યારે, ઉક્ત ભારતીય જીવન વીમા નિગમ પાસેથી વાર્ષિકી ખરીદવી." નિયમ ૮૧ નીચે મુજબ છે: "હિતભોગીને વીમામાં કોઈ હિત ન હોવું અને નિયોજકને નિધિના નાણાંમાં કોઈ હિત ન હોવું.

(૧) ફંડના નિયમો હેઠળ ટ્રસ્ટીઓ દ્વારા લેવાયેલી કોઈપણ વીમા પોલિસીમાં કોઈ લાભાર્થીને કોઈ હિત રહેશે નહીં અને તેને ફક્ત ફંડમાંથી વાર્ષિક ભથ્થું મેળવવાનો જ હક રહેશે.

(૨) ભંડોળને સંબંધિત કોઈપણ રકમ કોઈપણ પરિસ્થિતિમાં નિયોજક દ્વારા પ્રાપ્ત કરી શકાશે નહિ, તેમજ નિયોજકને ભંડોળ પર કોઈપણ ગ્રહણાધિકાર અથવા ભાર રહેશે નહિ."

૭. ઉપરોક્ત જોગવાઈઓ મુજબ મંજૂર થયેલ અતિનિવૃત્તિ ભંડોળ એવા ઇન્ડિયન ઓકિસિજન એકિઝિયુટિવ સ્ટાફ પેન્શન ફંડ હેઠળ, લાભાર્થીઓને વાર્ષિકી ચૂકવવાનો હેતુ સાધવા માટે, ટ્રસ્ટીઓ દરેક લાભાર્થી સંબંધિત ફાળો સંચિત કરે છે અને નિયમ ૮૯ (૨) મુજબ દરેક કર્મચારીના નિવૃત્તિ અથવા મૃત્યુ સમયે અથવા નિવૃત્તિ પહેલાં તે અશક્ત બને ત્યારે લાઈફ ઇન્શ્યોરન્સ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયાથી વાર્ષિકી ખરીદે છે. તેથી, જ્યારે કોઈ કર્મચારી નિવૃત્ત થાય છે, ત્યારે સંબંધિત કર્મચારીના હિતાર્થે નોકરીદાતા દ્વારા ટ્રસ્ટના પેન્શન ફંડમાં કરવામાં આવેલા તે કર્મચારી સંબંધિત તમામ સંચિત ફાળો, કર્મચારીના લાભાર્થે લાઈફ ઇન્શ્યોરન્સ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયાથી વાર્ષિકી ખરીદવાના હેતુ માટે વપરાય છે. વાર્ષિકી પ્રાપ્ત કરવાનો કર્મચારીનો અધિકાર અને આ વાર્ષિકીની રકમ, તે સમયે અમલમાં રહેલી લાઈફ ઇન્શ્યોરન્સ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયાની યોજનાના આધારે વાર્ષિકી ખરીદાય ત્યારે નિશ્ચિત સ્વરૂપ ધારણ કરે છે. આ વાર્ષિકી નક્કી કરાયેલ ઓછામાં ઓછા અવધિ માટે અને ત્યારબાદ પ્રાપ્તકર્તા જીવિત હોય ત્યાં સુધી ચૂકવાપાત્ર રહે છે. લાઈફ ઇન્શ્યોરન્સ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડે તેના સોગંદનામામાં દર્શાવ્યું છે કે સામાન્ય રીતે એવી જોગવાઈ કરવામાં આવે છે કે વાર્ષિકી, વાર્ષિકીધારક જીવિત હોય કે ન હોય તેની પરવા કર્યા વિના, પસંદ કરાયેલા વર્ષોની સંખ્યા માટે ચૂકવાપાત્ર રહેશે. પસંદ કરાયેલ વર્ષોની

સંખ્યા પૂર્ણ થયા બાદ જો વાર્ષિકીધારક જીવિત હોય, તો વાર્ષિકી વાર્ષિકીધારકના સમગ્ર આયુષ્યકાળ દરમિયાન ચાલુ રાખવામાં આવે છે.

૮. નિયમો ૮૫ અને ૮૯નો હેતુ નિવૃત્તિવેતન નિધિમાં જમા કરવામાં આવેલી રકમોની સુરક્ષા કરવાનો અને વાર્ષિકવૃત્તિધારકને વાર્ષિકવૃત્તિની રકમ સુનિશ્ચિત કરવાનો છે. નિઃસંદેહ, નિયમ ૮૯ મુજબ ટ્રસ્ટીઓને ભારતની જીવન વીમા નિગમ પાસેથી, અન્ય કોઈને બાદ રાખીને, વાર્ષિકવૃત્તિ ખરીદવી આવશ્યક છે. પરંતુ આ જોગવાઈનું મૂલ્યાંકન એ હકીકતના પરિપ્રેક્ષ્યમાં કરવું જોઈએ કે ભારતની જીવન વીમા નિગમ દ્વારા કરવામાં આવતા જીવન વીમાના કરારોને જીવન વીમા નિગમ અધિનિયમ, ૧૯૫૬ ની કલમ ૩૭ હેઠળ આપવામાં આવેલી સરકારી જામીનગીરીનો આધાર પ્રાપ્ત છે. તેથી વાર્ષિકવૃત્તિનું ચુકવણું યોગ્ય રીતે સુરક્ષિત છે.

૯. અરજદારો દલીલ કરે છે કે કર્મચારીઓની નિવૃત્તિ પછી વર્તમાન પેન્શન યોજનામાં કરવામાં આવેલા કોઈપણ સુધારા એવા નિવૃત્ત કર્મચારીઓને પણ ઉપલબ્ધ કરાવવા જોઈએ, જે નિધિના વર્તમાન પેન્શનભોગીઓ છે. વર્તમાન પેન્શનભોગીઓને પેન્શન યોજનાઓમાં આવા સુધારાના લાભથી વંચિત રાખવું ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૧૪, ૧૯, ૨૧, ૩૧ અને ૩૦૦એથી પર છે. આ દલીલ તે વાર્ષિકીનું

સ્વરૂપ શું છે તેની ગેરસમજ પર આધારિત છે, જે પ્રત્યેક કર્મચારીની નિવૃત્તિ સમયે તેના સંબંધે ખરીદવામાં આવે છે. કર્મચારીનો વાર્ષિકી મેળવવાનો અધિકાર અને આ વાર્ષિકીનું પરિમાણ તે સમયે નિર્ધારિત થાય છે જ્યારે વાર્ષિકી ખરીદવામાં આવે છે. નિર્ધારિત પેન્શન નિધિ યોજનામાં બાદમાં કરવામાં આવેલ કોઈપણ સુધારો એવા વ્યક્તિઓને ઉપલબ્ધ થવાનો નથી, જેઓના અધિકારો તેઓ જે વાર્ષિકી યોજના હેઠળ શાસિત થાય છે તેના અનુસંધાને પહેલાથી જ નિશ્ચિત થઈ ચૂક્યા છે, કારણ કે આવા વ્યક્તિઓના સંબંધે નોકરીદાતા દ્વારા જમા કરાવેલી રકમો વાર્ષિકી ખરીદવા માટે પેન્શન નિધિમાંથી પહેલેથી જ ઉપાડી લેવામાં આવી ચૂકી છે. પેન્શન નિધિમાં ત્યારબાદ કરવામાં આવેલ કોઈપણ સુધારાનો લાભ માત્ર તેઓને જ મળશે, જેઓની રકમો પેન્શન નિધિનો ભાગ બને છે.

૧૦. ૧૯૮૫માં ઇન્ડિયન ઓક્સિજન લિમિટેડ એક્ઝિક્યુટિવ સ્ટાફ પેન્શન ફંડ યોજનામાં કરવામાં આવેલા સુધારાઓ અંગે, ઉક્ત ફંડના ટ્રસ્ટીઓએ તેમના સોગંદનામામાં સમજાવ્યું છે કે મંજૂર સુપરએન્યુએશન ફંડની પેન્શન યોજનામાં સુધારો ફંડની નાણાકીય સ્થિતિના આધારે કરવામાં આવે છે, અને આવી નાણાકીય સ્થિતિનું નિર્ધારણ ફંડના વર્તમાન સંસાધનો તથા માત્ર સેવામાં રહેલા હાલના સભ્યો સંબંધે ભવિષ્યમાં ફંડને મળનારી ફાળવણીના આધારે એક્ચ્યુઅરિયલ

મૂલ્યાંકનથી કરવામાં આવે છે. નિયોજક પોતાના ભૂતપૂર્વ કર્મચારીઓ સંબંધે ફંડમાં નં. તપાસ ફાળવણી કરી શકતો નથી. તેથી, હાલ પેન્શન મેળવનારા એવા ભૂતપૂર્વ કર્મચારીઓને સુધારાનો લાભ વિસ્તારવાના કારણે ઉદ્ભવતી કોઈપણ જવાબદારી પૂરી કરવા માટે ફંડના સંસાધનોમાં વધારો કરવાની કોઈ શક્યતા રહેતી નથી. આવા હાલના પેન્શનરો સંબંધે ફાળવાયેલ રકમો એન્યુઇટી ખરીદવાના હેતુસર ફંડના કોર્પસમાંથી પહેલેથી જ ભારતીય જીવન વીમા નિગમને હસ્તાંતરિત કરવામાં આવી ચૂકી છે. તેથી, આવા હાલના પેન્શનરો સંબંધિત હસ્તાંતરિત કોર્પસમાંથી ઉક્ત ફંડને કોઈ વધારો પ્રાપ્ત થતો નથી. તેથી, ફંડના વર્તમાન સંસાધનો અને તેની ભવિષ્યની અપેક્ષાઓના આધારે એક્યુઅરિયલ મૂલ્યાંકનથી નક્કી થતા સુધારાઓ હાલના પેન્શનરોને ઉપલબ્ધ કરાવી શકાય નહીં.

૧૧. આ પરિસ્થિતિઓમાં ડી.એસ. નકારા વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા. એ.આઈ.આર. ૧૯૮૩ એસ.સી. ૧૩૦ નો અનુપાત આવા ભંડોળોની પેન્શન યોજનાઓમાં થયેલા સુધારાના લાભને વર્તમાન પેન્શનરો સુધી વિસ્તૃત કરવા માટે લાગુ પડી શકતો નથી. આ યોજનાના સ્વભાવ મુજબ, આવા લાભો માત્ર સેવામાં રહેલા સભ્યોને જ ઉપલબ્ધ છે. હાલના મામલામાં, પેન્શન ભંડોળ આવકવેરા અધિનિયમ અને નિયમોમાં દર્શાવેલ રીત મુજબ સેવામાં રહેલા તેના કર્મચારીઓ સંબંધે નિયોજા દ્વારા કરવામાં આવેલા ફાળાથી રચવામાં આવે છે. આ ફાળો દરેક કર્મચારીના

વેતનના નિશ્ચિત ટકાવારીના સ્વરૂપમાં હોય છે. તેથી, નિયોતા દ્વારા તેના ભૂતપૂર્વ કર્મચારીઓ, જે વર્તમાન પેન્શનરો છે, તેમના સંબંધે કોઈ વધારાની ચુકવણી કરવામાં આવે તેવી કોઈ જોગવાઈ નથી. નકારા ના મામલામાં (એ.આઈ.આર. ૧૯૮૩ એસ.સી. ૧૩૦) (ઉપરોક્ત) પેન્શનમાં વધારો કેન્દ્ર સરકારની સામાન્ય આવકમાંથી પૂરો કરી શકાય તેમ હતો. મંજૂર સુપરએન્યુએશન ભંડોળના ટ્રસ્ટીઓને આવી કોઈ ભંડોળની અનામત ઉપલબ્ધ નથી. જેમ જ કોઈ કર્મચારી નિવૃત્ત થાય અને નિયમ ૮૯ હેઠળ તેના હિતાર્થે વાર્ષિકી ખરીદવામાં આવે, તેમ તેના ખાતા પર કોઈ નવો ફાળો કરવામાં આવે તેવી શક્યતા રહેતી નથી જેથી તેને ભંડોળની પેન્શન યોજનામાં અનુગામી રીતે કરવામાં આવેલા સુધારાઓના આધારે ભાવિ અસરથી વધારેલી પેન્શનનો હકદાર ઠરાવી શકાય. કારણ કે વર્તમાન પેન્શનરો એક સ્વતંત્ર વર્ગ રચે છે, તેથી આ સંદર્ભમાં અનુચ્છેદ ૧૪ અથવા બંધારણના અન્ય કોઈ અનુચ્છેદના ભંગનો કોઈ પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી.

૧૨. ભારતીય જીવન વીમા નિગમે તેના સોગંદનામામાં દર્શાવ્યું છે કે ૧-૪-૧૯૮૫થી અમલમાં આવે તે રીતે નિગમે તેની વાર્ષિક ભથ્થા યોજનાની હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર પેન્શનમાં વધારો કરવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. તેમણે આ વધારો માત્ર નવા પેન્શનધારકોને જ નહીં પરંતુ જે વાર્ષિક ભથ્થાની ચુકવણી ચાલુ હતી તેને પણ ઉપલબ્ધ કરાવવાનો નિર્ણય કર્યો

હતો. અનુરૂપ રીતે, પ્રથમ અરજદારની હાલની વાર્ષિક ભથ્થા પોલિસીઓ હેઠળની પેન્શન ૧-૪-૧૯૮૫થી અમલમાં આવે તે રીતે વધારવામાં આવી હતી. જીવન વીમા નિગમનો પેન્શનમાં વધારો કરવાનો આ નિર્ણય માત્ર હાલના પેન્શનધારકોને રાહત આપવા માટે જ હતો અને તે નિગમની કોઈ કરારાત્મક બાધ્યતા પર આધારિત નહોતો. નિગમે તેના સોગંદનામામાં વધુમાં દર્શાવ્યું છે કે હવે તેણે નવી વાર્ષિક ભથ્થા યોજના અમલમાં મૂકી છે. હાલના સભ્યોને નવી યોજનામાં પરિવર્તિત થવાનો વિકલ્પ આપવામાં આવ્યો છે. પેન્શનધારકોને ઉપલબ્ધ આ નવા વિકલ્પ હેઠળ બાકી રહેલી હમાઓની કિંમત નિર્ધારિત કરવામાં આવે છે અને તે જ રકમનો ઉપયોગ વાર્ષિક ભથ્થું ખરીદવા માટે કરવામાં આવે છે. આવું વાર્ષિક ભથ્થું વાર્ષિક ભથ્થાધારકના આયુષ્યકાળ દરમિયાન ચૂકવવાપાત્ર રહેશે અને તેના મૃત્યુ પછી બાકી રહેલી હમાઓની કિંમત વાર્ષિક ભથ્થાધારક દ્વારા નિમાયેલા નામિતને પરત કરવામાં આવે છે. આ રીતે નવી યોજનામાં પરિવર્તિત થવાનો લાભ હાલના પેન્શનધારકોને પણ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યો છે. તેથી, આ બાબતમાં હાલના પેન્શનધારકો સામે કોઈ ભેદભાવ નથી.

૧૮. અરજદારો દ્વારા ૧૯૮૪ અને ૧૯૮૫માં ઈન્ડિયન ઓક્સિજન લિમિટેડ એક્ઝિક્યુટિવ સ્ટાફ પેન્શન ફંડમાં કરવામાં આવેલા ફેરફારો અંગે પણ કેટલાક વાંધાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા છે. ઈન્ડિયન ઓક્સિજન

લિ.ના જૂના પેન્શન ફંડ નિયમો હેઠળ "પગાર" ની વ્યાખ્યામાં પૂર્ણ-સમયના નિર્દેશકોને ચૂકવવાપાત્ર કમિશનનો સમાવેશ થતો ન હતો. તેમ છતાં, તારીખ ૯-૧-૮૪ના ફેરફારપત્ર દ્વારા "પગાર" ની વ્યાખ્યામાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે. "પગાર" નો અર્થ સભ્યનો મૂળ પગાર એવો નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યો છે અને તેની જ અર્થવ્યાખ્યા આવકવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની ચોથી અનુસૂચિના ભાગ એના નિયમ ૨ (એચ) માં દર્શાવ્યા મુજબની રહેશે. પૂર્ણ-સમયના નિર્દેશકના મામલે, હવે "પગાર" માં નિર્દેશકને ચૂકવવાપાત્ર ચોખ્ખા નફા પરનું કમિશન પણ સામેલ થશે, શરતે કે આવું કમિશન કંપની અધિનિયમ હેઠળ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા મંજૂર કરાયેલ તેની નિમણૂકની શરતો મુજબ પૂર્ણ-સમયના નિર્દેશકના વેતનનો અભિન્ન ભાગ હોય. હવે જેમ વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યું છે તે મુજબ પૂર્ણ-સમયના નિર્દેશકના પગારમાં કમિશનનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તે બાબતે અરજદારો વાંધો ઉઠાવે છે. આ ફેરફાર આ અદાલતે ગેસ્ટેટનર ડુપ્લિકેટર્સ પી લિમિટેડ વિ. કમિશનર ઓફ ઇનકમ ટેક્સ, વેસ્ટ બંગાળ, ૧૧૭ આઈટીઆર ૧ : (એઆઈઆર ૧૯૭૯ એસસી ૬૦૭) ના મામલે આપેલા નિર્ણયના પ્રકાશમાં કરવામાં આવ્યો છે, જેમાં આ અદાલતે ઠરાવ્યું હતું કે રોજગારના કરારની શરતો મુજબ ટર્નઓવરના નિશ્ચિત ટકાવારીદરે ચૂકવવાપાત્ર કમિશન, આવકવેરા અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની ચોથી અનુસૂચિના ભાગ એના નિયમ ૨

(એચ)માં વ્યાખ્યાયિત "પગાર" શબ્દની અંદર આવે છે. વ્યાખ્યામાં કરવામાં આવેલો આ ફેરફાર નિયમ ૨ (એચ) હેઠળ "પગાર" ને અપાયેલા અર્થ સાથે સુસંગત છે. આ આધાર પર કોઈ ભેદભાવનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી. કોઈપણ સ્થિતિમાં, ૧૯૮૪ પૂર્વે નિવૃત્ત થયેલા અરજદારો આ ફેરફારથી કોઈ રીતે પ્રભાવિત થતા નથી."

૧૮. ઉપરોક્ત સ્થિતિ થયેલા કાનૂની સિદ્ધાંતોના પ્રકાશમાં, અરજકર્તાઓ, જેઓએ પહેલેથી જ ઓએનજીસીમાંથી ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં તેમની અધીવચસ્ક નિવૃત્તિ પર નિવૃત્તિોત્તર લાભો મેળવી લીધા છે, તેઓને તા. ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ ના પરિપત્ર નં. પીઆરબીએસ/૬૪ દ્વારા યોજનામાં કરવામાં આવેલ સુધારાના આધારે કોઈપણ લાભ માટે હકદાર ઠરાવી શકાય નહીં. જેઓ ૩૧.૩.૨૦૦૭ પહેલાં નિવૃત્ત થયા હતા અને જેઓને લાભો મળ્યા નથી, તેઓને સુધારિત યોજનામાં તેમના માટે નિર્ધારિત કરવામાં આવેલા સૂત્ર મુજબ લાભો મળવા પાત્ર રહેશે. બાબતને આ દૃષ્ટિએ જોતા, તા. ૯.૪.૨૦૦૭ ના એમઓયુ અને તા. ૩૧.૧૨.૨૦૦૭ ના પરિપત્ર નં. પીઆરબીએસ/૬૪ ને ગેરકાયદેસર, મનસ્વી અને અસંવિધાનિક જાહેર કરવાની પ્રાર્થના સ્વીકારી શકાય તેમ નથી. ઉપર જણાવ્યા મુજબ, તા. ૧૮મી જૂન, ૧૯૯૮ ના પરિપત્ર નં. પીઆરબીએસ/૪૦ સામેના પડકાર અંગે, આ અદાલતે ઉપર ઉદ્દેખિત અરજી, એટલે કે વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૮૨૯૭/૯૯ તથા સંબંધિત બાબતોમાં, તે

પડકાર સ્વીકાર્યો નહોતો અને, તેથી, આ અરજીઓમાં પરિપત્ર નં. પીઆરબીએસ/૪૦ વિરુદ્ધ કરવામાં આવેલી દાદ તેમજ સામાવાળાઓને અરજીકર્તાઓના પેન્શન દાવાનો નિકાલ ૧૯૯૧ની પીઆરબીએસ યોજના અનુસાર કરવા માટેનો નિર્દેશ આપવા બાબતની દાદ, ઉપરોક્ત અરજીઓમાં આપેલા નિર્ણય દ્વારા શાસિત રહેશે.

૨૦. ઉપર જણાવેલા કારણોસર, આ અરજીઓ નામંજૂર કરવામાં આવે છે. દરેક અરજીમાંનો નિયમ રદ કરવામાં આવે છે.

(સી.એલ. સોની, ન્યાયમૂર્તિ)

*This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.*

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

***DISCLAIMER:*** *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*